

Sorsközösségben a szenvedőkkel

**Fordította:
Poór Tünde és Viz Péter**

Dr. John Eibner, a zürichi központú Christian Solidarity International (CSI), magyarul Krisztusi Szolidaritás, keresztény emberi jogi szervezet rabszolgafelszabadító programjának vezetője, a CSI-USA igazgatója 2009. november 17-én Budapesten interjút adott a Magyar Katolikus Rádióknak. Beszélgetőtársa Viz Péter, a CSI-Magyarország alapítvány vezetője, a riporter Poór Tünde, a Magyar Katolikus Rádió munkatársa volt.

A Christian Solidarity International (CSI) keresztény emberi jogi szervezet világszerte védelmezi a hitük miatt üldözötteket, katasztrófa áldozatokat és a szenvedő gyerekeket. **Ma óvatoss becslések szerint is több mint 230 millió keresztényt üldöznek a hite miatt (minden négy, hite miatt üldözöttből három keresztény).** Kérjük, segítsenek, hogy ez ne így legyen!

Az interjú különös jelentőségét az adja, hogy John Eibner a CSI megbízásából 2009. november 23-án újra Irakba utazott egy konferenciára, amely az ott élő katolikus kisebbség túlélését hivatott rendezni. A CSI – más országok keresztény közösségei mellett – évek óta támogatja az Irakban elnyomott keresztényeket. Az érdeklődők magyar nyelvű honlapunkon a naponta megújuló imatémák mellett bővebb információt találnak minderről, valamint a CSI támogatásának lehetőségeiről (www.csi-magyarorszag.hu). Hálásan köszönjük kedves Támogatóink imáit, tiltakozó akcióinkban való részvételét, és az üldözöttek megsegítéséhez elengedhetetlenül szükséges pénzadományokat.

A kedves érdeklődők a peter.viz@csi-magyarorszag.hu email címre küldhetik el észrevételeiket, és ugyanitt vagy postacímünkön (Krisztusi Szolidaritás, 1242-Budapest, Pf 291) rendelhetik meg Krisztusi Szolidaritás című ingyenes hírlevelünket, amelyhez tiltakozó lapot is mellékelünk. A CSI-Magyarország közhasznú alapítvány, a nekünk nyújtott adományok leírhatók az szja adóalapjából. Kérjük, támogassák a hitük miatt üldözött testvéreinket az szja 1%-val.

Ha szenved az egyik tag, valamennyi együtt szenved vele (1Kor 12,26).

Hálás köszönettel a hitük miatt üldözöttek nevében:
Viz Péter

Christian Solidarity International / CSI-Magyarország
1061-Budapest, Andrásy út 7.

Levelezési cím:

Krisztusi Szolidaritás
1242-Budapest, Pf 291
www.csi-magyarorszag.hu
peter.viz@csi-magyarorszag.hu

Az interjú szerkesztett változata:

Poór Tünde (PT): Először arra kérem, mutatkozzon be a hallgatóknak, hiszen Ön magyar származású, és tud egy keveset magyarul.

John Eibner: Szeretettel köszöntöm a magyar hallgatókat és a Christian Solidarity International támogatóit.

PT: Hogyan került kapcsolatba a CSI nevű keresztény segélyszervezettel? És mi késztette arra, hogy részt vegyen ebben a munkában?

John Eibner: Először hadd térjek még vissza a gyermekéveimre. 5 éves lehettem, amikor a New York államban található Buffalóban éltünk. Nagyszüleim magyarok voltak, Bihar megyéből emigráltak. Margita mellett éltek és az első világháború után kellett elmenekülniük innen. Kisfiúként emlékszem, hogy az 56-os forradalom idején az Amerikába menekülteket segítették. Nem sokat beszéltek erről, de az akkor hallott borzalmak élénken megmaradtak az emlékezetemben. Természetesen sokat hallottam a rokonoktól a II. világháború emberi tragédiáiról is. A nagyszüleim azonban nemcsak beszéltek ezekről a rettenetes szenvedésekről, hanem segítettek is a bajba jutottakon. Sokat tettek a Magyarországon maradt rokonokért, sőt a barátaikért is. Mindezek a tények, a gyöngék elnyomása, és a jogfosztottság mély nyomot hagytak bennem. De az a példa is hatott rám, hogy nekünk gyakorlatban is tennünk kell az áldozatokért.

PT: Ha nem tévedek, az Ön eredeti foglalkozása történész.

John Eibner: Igen, történész vagyok, ebből doktoráltam, és különös érdeklődési területem a Habsburg ház XIX. századi története, valamint a magyar kérdés, ami személyesen is közel áll hozzám, és a XIX. századi osztrák-brit kapcsolatok.

PT: Hogyan került kapcsolatba a Christian Solidarity International-lel?

John Eibner: A CSI-ről akkor hallottam először, amikor még a londoni Keston College munkatársa voltam. Ez az intézet az egyházak és a vallás helyzetét vizsgálta a marxista-leninista társadalmakban. Én pedig kutatóként Magyarországgal foglalkoztam. Abban az időben gyakran jöttem Magyarországra, ahol olyan keresztényekkel találkoztam, akiket a hatalom elnyomott. Természetesen fölkerestem a kommunista vezetőket is, a politbüro és az Állami Egyházügyi Hivatal (ÁEH) munkatársait is, hogy világos képet alkothassak arról, mi történik a keresztényekkel, és az úgynevezett földalatti egyház tagjaival. A romániai forradalom idején sok támogatást nyújtottunk például Tőkés László

református lelkésznek. Jól ismertük a magyar és a romániai helyzetet, amely az én munkám gerincét képezte. A Christian Solidarity International (CSI) szintén nagyon sokat tett értük abban az időben. Engem 1989-ben meghívtak egy budapesti konferenciára, amelyet az első, és független, a vallásszabadságról szervezett konferenciának nevezhetünk egy kelet-európai országban. Itt találkoztam először a CSI képviselőjével, Tőkés Lászlóval és más kelet-európai, valamint disszidens keresztény vezetőkkel.

PT: Jelenleg az Ön egyik fő területe Szudán, ahol a CSI 1991-től mintegy 140.000 Északra hurcolt dél-szudáni rabszolgának adta vissza a szabadságát. Őket keresztény hitük miatt rabolják el. Mit tesznek Önök értük, és hogyan mentik meg ezeket az embereket?

John Eibner: Hadd mondjam el, hogy eredetileg nem foglalkoztam Afrikával, mert az érdeklődési területem Európára, és azon belül is Kelet-Európára korlátozódott. Amikor 1990-ben csatlakoztam a CSI-hoz, első utam a Szovjetunióba vezetett. Akkoriban az örmény kérdés volt napirenden: Hegyi Karabah, Örményország és Azerbajdzsán álltak a középpontban. De a balti államokra is figyeltünk. Ekkor kaptam meghívást a Szudáni Egyházak Tanácsától, hogy készítsünk egy tényfeltáró jelentést. Abban az időben utaztam először Afrikába, ahol Dél-Szudánba is ellátogathattunk, és mélységesen megdöbbenett, amit ott tapasztaltam. Amivel ott szembesültem, az a szó szoros értelmében kimeríti a népiirtás fogalmát. Módszeresen irtották a keresztény vagy tradicionális vallású fekete afrikai lakosságot. Erről akkoriban senki sem beszélt. Az ENSZ-nek volt ugyan egy segélyprogramja, de a világ közvéleményét senki sem informálta az ott történtek okairól, egyszóval nem folyt kampány, sem semmilyen egyéb felvilágosító tevékenység, ami megemlítette volna, hogy ott népiirtás folyik. Mi, a CSI jelentette ezt először, és azután egyre többször visszatértünk, hogy föltérképezzük azt, ami ott folyik. Kiderült, hogy Dél-Szudánban nemcsak népiirtásról van szó, hanem az Északiak újjáélesztették a régvolt rabszolga kereskedelmet. Az iszlámista arabok által vezetett kartúmi kormány fölfegyverzi a milicistákat, akik megtámadják a keresztény falvakat, fölgyújtják a kunyhóikat, elrabolják a kecskéket és teheneiket, és a nőket illetve a gyerekeket rabságba vetik. A meglett férfiakat megölik, mert veszélyt jelentenek a gyengébb fizikumú arab rabtartókra. A hagyományos rabszolga kereskedelem szétrombolja a társadalmat. A CSI nemcsak föltárta a helyzetet, hanem részleges megoldást is kínált. Élnek arrafelé olyan arabok is, akik jó kapcsolatot ápolnak fekete afrikai szomszédaikkal, és elfogadható fizetség ellenében fölkatatják, majd visszahozzák az elhurcolt rabszolgákat. A CSI elhatározta, hogy kiszabadítja ezeket a keresztény rabszolgákat.

PT: A rabszolgák pénzért való megvásárlása nem ösztönzi az emberkereskedelmet? Hiszen fönnáll a veszély, hogy újra elrabolják a már kiszabadítottakat.

John Eibner: Ezt természetesen nem lehet kizárni. De a valóságban még nem találkoztunk ilyennel. Persze bármikor előfordulhat, hogy valakit újra elhurcolnak. De gondoljunk csak egy beteg emberre, aki újra megbetegedhet, sőt végül akár meg is halhat. Nekünk, embereknek segítenünk kell szenvedő embertársainkon, még akkor is, ha tudjuk, hogy meg fog halni, hiszen most bajban van. Ez vonatkozik a rabszolgákra is. Igaz, hogy bármikor újra elrabolhatják a kiszabadítottakat, ez azonban nem ok arra, hogy magukra

hagyjuk őket. Hadd világítsam meg, mit is jelent a szudáni rabszolgaság. A rabszolgákat erőszakkal kiragadják a közösségükből, a síró nőket és gyermekeket brutális módon elhurcolják, megkötözik őket, sőt sokukat meg is ölik. Az arab milicisták a szó szoros értelmében erőltetett gyalogmenetekben Észak-Szudánba hajtják őket. A nőket csoportosan megerőszakolják, a jajveszékelő gyermekeket pedig megölik, hogy ne zavarják őket, és ne tartsák föl a menetet. A brutalitás és a gyilkolás látványa megfélemlíti a rabszolga karaván tagjait. Amikor Észak-Szudánba érnek, a csoport tagjait elválasztják egymástól, akik az úgynevezett mesterekhez, rabszolga tulajdonosokhoz kerülnek, ahol a legdurvább bánásmódban részesülnek. Az otthonuktól, és szabadságuktól megfosztottakat fizikailag és lelkiileg is terrorizálják. Rendszeresen verik, megerőszakolják őket, sőt sok rabszolgát megölnék. Ez vonatkozik azokra is, akik valamilyen okból nem engedelmessé válnak. Iszlám hitre kényszerítik, és arabizálják őket. Ez azt jelenti, hogy többségüknek arab nevet adnak, és az iszlám előírások szerint kell imádkozniuk. Ez egyfajta agymosás, aminek az a célja, hogy muzulmánként viselkedjenek. Megfosztják őket a saját kultúrájuktól, amit természetesen nem akarnak elfogadni, hisz nem akarnak beolvadni a muzulmán világba. Észak-Szudánban a nők többségét az iszlám hagyományoknak megfelelően körülmetélik. Ez vár a rabszolgákra: nemcsak a szabadságuktól, hanem a fizikai és a lelki sajátosságaiktól is megfosztják őket. Ezért kellett megtalálnunk a módját annak, hogy visszakapják a szabadságukat. Nem hagyhatjuk őket magukra. Ha az ENSZ, az amerikai kormány, vagy bármely más politikai hatalom ennél jobb módot kínál a megmentésükre, azt mi boldogan elfogadjuk. De amíg nincs jele ennek, addig korlátozott eszközeinkkel folytatnunk kell ezt a tevékenységet.

Viz Péter (VP): És mit tehetünk mi, vagyis az átlag magyar ezekért az elnyomott keresztényekért, akiket elfeledett a civilizált világ?

John Eibner: A magyarok nagyon sokat tehetnek értük. Adják tovább ezt a hírt a honfitársaiknak, hogy minél többen értesüljenek róla. Imádkozzanak értük, és beszéljenek róla, hogy Szudánban rabszolgaság van. De meg kell találnunk a cselekvés más módját is. Ilyen például az adakozás, amikor anyagilag támogatjuk a CSI rabszolga felszabadító munkáját. De van más út is. Magyarország ma demokratikus ország, ami persze nem tökéletes rendszer, de lehetőséget nyújt arra, hogy rábírjuk a kormányt, hogy azt tegye, amit tennie kell. Ilyesmi a kommunista időkben lehetetlen volt. Magyarországnak hatalmas lehetősége lesz a változtatásra 2011-ben, amikor átveszi az Európai Unió elnökségét. A nagy kérdés, hogyan tud majd élni ezzel a kivételes hatalommal? Tudjuk-e használni a médiát, hogy a súlyának megfelelően tárgyalja a szudáni ügyet, és elfogadtassa azt a többi EU-s országgal, illetve az Európai Unió partnereivel? Fontos, hogy az igazságot szolgáljuk, hiszen az áldozatok emberi jogainak kell érvényesülnie. Ezért az egyszerű magyar állampolgár szerepe döntő jelentőségű. Ha a kormány és a parlament tagjai nem kapnak egyértelmű felszólítást az átlagembertől, hogy az elnyomottak ügye igenis fontos számunkra, biztosak lehetünk benne, hogy nem tesznek semmit értük. És nem is hibáztathatjuk őket ezért. Fölszólítjuk a közvéleményt, és a hívőket, hogy emeljék föl a szavukat azokért, akiknek a szava nem hallatszik el idáig. A törvényhozók és a kormányok nem hagyhatják figyelmen kívül választóik akaratát. Ezt megtehetik egyszerű levélben, vagy fölhívhatják a parlamenti képviselőjüket. Nagyon egyszerű eszközökkel is lehet kampányolni egy ügy érdekében.

PT: Sokan azt vetik ez ellen, hogy nekünk amúgyis éppen elég problémánk van itthon. Miért kellene éppen egy ilyen távoli országgal törődnünk?

John Eibner: Ugyanezzel érveltek a nagyszüleim szomszédai 1956 után Amerikában. Az emberek azonban az egész világon összetartoznak. Szent Pál ezt mondja: ha Krisztus Testének egyik tagja szenved, akkor vele együtt szenved az egész is. Ami 1956-ban a magyarokkal történt, az kihatott az egész világra. Törődnünk kell egymással, hogy meggyógyítsuk a beteget. A magyaroknak ezért kell tenniük a szudániakért, a svájciaknak a kínaiakért, és így tovább. Globalizált világban élünk, és ez a világ egyre csak zsugorodik. Tele vagyunk problémákkal, ugyanakkor lehetőségekkel is, amelyekkel elnyomott embertársainkon segíthetünk az emberiség nevében. Ilyen nem létezett a múltban.

PT: A beszélgetés elején említette, hogy elkötelezte magát a szudáni rabszolga felszabadítás mellett. Hányszor járt Szudánban?

John Eibner: 1992 óta több mint százszor voltam Szudánban. Menetrend szerinti járattal érkezünk Nairobiba, ahonnan Észak-Kenyába megyünk. Innen bérelt kisrepülőn utazunk Dél-Szudánba, a rabszolgaportyák központjába. Ez mélyen az ország belsejében fekszik, az észak-szudáni határ közelében. Itt természetesen nincs repülőtér, a pusztára kell leszállnunk. Néha előfordul, hogy nem tudunk landolni az árvíz miatt, és el kell halasztanunk a küldetést. Ez a terület ma is olyan, mintha a kőkorszakban élnénk. Sátrakban lakunk. Ez a körzet az 1983-2005 közötti polgárháború idején megközelíthetetlen volt. Sokszor mély vízben kell gyalogolni. A legnagyobb veszélyt mégis a hadsereg és a milicisták támadásai jelentik, valamint a trópusi betegségek: a malária és egyéb fertőzések, esetleg valamilyen sebesülés, hiszen itt nincs orvos, sem betegellátás. De vállalnunk kell, mert csak a frontvonalban tudjuk megmutatni, hogy szolidárisak vagyunk az áldozatokkal, és sorsközösséget vállalunk velük. Mi képviseljük a közvéleményt, és általunk szerez tudomást a világ az itt folyó népiirtásról. Ahhoz, hogy hitelesen tegyük ezt, nem húzódnunk vissza a frontvonalból.

PT: Hogyan osztják szét a segélyeket?

John Eibner: Előbb beszéltünk a rabszolgákról, akiket kiszabadítunk. Ez már önmagában egyfajta segélyt jelent. A kiszabadítottakat és az otthonukból elűzötteket illetve a társadalomból kirekesztett embereket ellátjuk egy úgynevezett túlélő felszereléssel, ami lehetővé teszi számukra az újrakezdést. Ez a csomag tartalmaz egy szúnyoghálót, takarót, lábast, műanyag ponyvát az eső ellen, és egy vizeskannát. Nagyon egyszerű, de fontos eszközök ezek, amikkel megmenthetik az életüket és vissza tudnak illeszkedni a társadalomba. Emellett élelmiszersegélyt és gabonát is szállítunk az áldozatoknak, ami biztosítja a következő év termését. A CSI ugyanakkor létrehozott egy trópusi klinikát is Dél-Szudánban. Ennek a vezetője dr. Luka Deng, egy csodálatos katolikus orvos, aki menekültként élt Londonban, de a háború idején mégis hazatért. Első klinikáját egy fa árnyékában nyitotta meg. Ma már persze egy kis épületben rendel, ahol dr. Luka 100-150 beteget lát el naponta. Ez az ember bámulatos munkát végez, és itt a körzetben nincs más orvos rajta kívül.

PT: Beszélt arról, hogy Szudánban állandó életveszélyben végzik ezt a tevékenységet. Mi ad erőt, és mi ösztönzi arra, hogy ennek ellenére visszatérjen?

John Eibner: Egyszerűen fogalmazva, úgy érzem, ez a helyes cselekedet. Másrészt megtehetem, ami nem mindenkinek adatik meg, hiszen megvan a lehetőségem erre. Ha pedig lehetőségem nyílik rá, miért ne tenném meg? Isten megadta nekem ezt a lehetőséget, amit másoknak nem, tehát élnem kell vele. Nyitva számomra az ajtó. Nagyon rosszul tenném, ha elutasítanám Őt. Persze nincs garancia a veszélyek ellen, de meg kell próbálni Jézus nyomába lépni, és én inkább Őt követem, ahelyett, hogy más, esetleg látványos sikerekkel kecsegtető irányba mennék. Tulajdonképpen ez a legnagyobb garancia és ez nyújtja a legnagyobb védelmet.

PT: Mi ad erőt ehhez a napi küzdelemhez?

John Eibner: Sokszor halljuk az ismerős választ: a hitem megerősít. Természetesen ez igaz, de nem magamról vagy a hitemről szeretnék beszélni. Amikor Szudánban vagyok, látom mindazt a borzalmas szenvedést, ami sokakat elriasztana. Ugyanakkor elképesztő élményt is kapok azoktól, akik évtizedeken keresztül csak szenvedtek a népirtástól. Az ő hitük ugyanis nem torzult el, hanem ma is élő, bár elmondhatatlan szenvedéseken mentek keresztül. Most is készek a mosolyra, és nyitott a szívük. Európa fejlett országaiban, de Magyarországon is igen kevés ember akad, aki nem részesül orvosi ellátásban. Magával ragad az itteniek szellemisége, igen, ők valódi keresztény közösség, van bennük életösztön. Élni akarnak és bízni a jövőben. Annak ellenére, hogy nehéz körülírni racionálisan, mi is ez a jövő, de bízni benne. Ez számomra is felemelő érzés, ami erőt ad, mikor visszatérek Európába.

PT: Mondana néhány példát a dél-szudáni keresztények életéből?

John Eibner: Sok történetet említhetnék, de mindnek ugyanaz a mondanivalója. A keresztények hite nem sérült. Van például egy fiatal keresztény nő, a neve Anjok, aki szerepelt a svájci tv-ben is. Őt még kislányként rabolták el, és szexrabszolgának, ágyasnak használta a mestere. Nyomokban emlékezett még keresztény gyökereire, és ez elég volt arra, hogy ellenálljon az iszlámizálásnak. Egyszerűen nem adta föl a hitét, mert nem akart mássá válni. Megőrizte az önazonosságát. Igen, őt is megkínózták, igen, megalázták, bántalmazták, míg végül a CSI kiszabadította, és újra találkozhatott az édesapjával. Jó volt újra látni őt néhány év után. Közben édesanya lett, egyedül neveli arab tulajdonosától erőszakban fogant gyermekét, és műveli a földjüket. A termést eladja a piacon. A kis keresztény közösség pedig befogadta őt. Anjokot megőrizte töretlen hite, és ez mindannyiunknak példát ad. Ellenállt a gonosznak, és amikor hazatért, tanúságot tett a hitéről. A gyermekét szabad emberként minden kényszer nélkül neveli keresztény hitre. Ez nagyon mehatott engem.

VP: A CSI együttműködik az arab kereskedőkkel, akik visszahozzák a rabszolgákat. Ők miért vállalják ezt az életveszélyes munkát?

John Eibner: Az arab segítők elmennek Észak-Szudánba, ahol fölkeresik a rabszolgákat, és visszahozzák őket déli szülőföldjükre. Természetesen saját érdekükből teszik ezt, hiszen jó kapcsolatban állnak a dél-szudáni faluközösségekkel. A családoknak pedig a legtöbb esetben hosszú, közös üzleti múltjuk van. A Déliek szülei, nagyszülei kereskedők voltak. A háború elpusztította az üzleti kapcsolatokat is, amit pedig ők továbbra is fönnek akarnak tartani. Az araboknak szükségük van a fekete afrikaiak teheneire, és a száraz

időszakban a termésükre. Tehát érdekük fűződik a rabszolgák visszahozatalához. Persze vannak köztük is olyanok, akik pusztán önzetlenségből végzik ezt a tevékenységet, ami háború idején életveszélyes.

PT: Megosztaná velünk egy-két személyes élményét Szudánról, ami reményt és erőt ad Önnek?

John Eibner: Rengeteg ilyen személyes élményem van. Maga Szudán, és főleg a déli országrész, olyan terület, amit csak nemrég kezdtek evangelizálni. A dél-szudáni ősegyház új keletű, mivel az első katolikus misszionáriusok a XIX. században jöttek először ide. Akkoriban viszonylag kevesen tértek keresztény hitre. De ez később megváltozott a dél-szudáni polgárháború második felében, 1983-2005 között, amikor hatalmas evangelizáció kezdődött. Tehát fiatal egyház a szudáni, és ezt tapasztaljuk is, hiszen nem érződik rajta a történelem súlya, ami gyakran lehúzza az európai keresztény közösségeket, mert itt nagy és dicsőséges múlttal bír az egyház. Szudánban egy új, vibráló egyház van alakulóban. Amikor oda megyek, azt érzem, hogy olyan keresztényekkel találkozom, akiknek a hite sokban hasonlít az első keresztényekére. Amikor Jézus a földön járt, az emberek nem igazán értették, ki is ő valójában. Nem volt fejlett, kidolgozott teológiai ismeretük róla. Mit tettek? Amikor hallottak valamit róla, vagy látták őt, hallgatták a tanítását, ezzel bizonyos hírnevet szerzett. Ezért sokan úgy gondolták, hogy követik, mert hozzá hasonlók szeretnének lenni, hisz ő az, aki megmutatja az élet igazi útját. Ez nagyon lelkesítő, megihlet engem is, amikor olyan keresztényekkel találkozom, akiket üldöznek a hitük miatt, mégis hűen kitartanak benne, annak ellenére, hogy nincsenek különösebb teológiai ismereteik, sem erős egyházi intézményeik, amik támogatnák őket. De az egyszerű Jézusba vetett hitük, akinek közvetlen kapcsolata volt az emberekkel, tanítványaival, a szegényekkel, a gazdagokkal, a társadalom kiközösítettjeivel és bennfenteseivel, Isten szeretetét mutatja meg, jeleníti meg a számukra. Ez megihleti őket, engem is és mindnyájunkat, akik most hallgatják ezt az adást.

VP: A CSI egy keresztény emberjogi szervezet, amely elkötelezett más területeken is. Mi lehet az oka annak, hogy a keresztények szenvednek legtöbbször a hitük miatt világszerte?

John Eibner: A szenvedés természetesen nem a keresztények kiváltsága, hanem az életünk része. De van egy speciális probléma, ami korunkat jellemzi, ez pedig a keresztényüldözés. A keresztényeket a világ jelentős részén nem védi politikai hatalom, mint Európában, vagy Észak-Amerikában, ahol sokáig a politika védte a hivatalos egyházat. Nyugaton nem folyt egyházüldözés, kivéve azokat, amelyeket szektának, kirekesztettnek tartottak. De a világ nagy részén nem védi semmi a keresztényeket, sőt gyakran felforgató elemeknek tartják őket, akár csak Jézust annak idején. Ezért is végezte a keresztent, mert felforgató elemnek tartották, annak ellenére, hogy nem voltak politikai céljai. De világszerte léteznek ideológiák, és megrögzött nézetek. A szocialista, kommunista ideológia például azt tanította, hogy az egyház negatív, szembenálló, reakciós erő, amit ki kell küszöbölni, meg kell semmisíteni, akár csak a többi reakciós erőt, hogy így jussunk el egy jobb, haladóbb, fejlettebb társadalomba. Tehát miért ne mozdíthatnánk el a keresztényeket, és begyöpösödött intézményeiket? Mozdítsuk el őket hatalommal. Az iszlám világban egy vallási ideológia uralkodik, ami az iszlám felsőbbrendűségét hirdeti.

Vagyis a muzulmánok vannak legfelül, a nem muzulmánok csupán másodrendű állampolgárok, vagy még ennél is rosszabb a helyzetük.

PT: Olyan ez, mint a nácizmusban volt. Ugyanaz az ideológia rejtőzik mögötte: vannak elsőrendű és másodrendű állampolgárok, ami a fajok szerinti felosztásra épült. A kommunizmusban az osztályokra való felosztásra épül ugyanez az elv, az iszlám esetében pedig vallási alapon áll?

John Eibner: Igen, nagyon hasonlít a náci ideológiára, illetve a kommunizmusra, mivel felosztja az emberiséget. A nácizmus esetében ez a felosztás főleg faji különbségeken alapult, a vérvonalra épített. Eszerint vannak felsőbbrendű és alsóbbrendű emberek. Legalul helyezkednek el a zsidók, akiket az emberiség nagy ellenségeinek kiáltottak ki. Ennek logikája szerint, ha kiirtod a zsidókat, akkor hatalmas szolgálatot teszel az emberiségnek. Ezért fordulhatott elő, hogy annyi embert megfertőzött, magába szippantott ez az ideológia, vagy legalábbis elfogadták, ha nem is vettek aktívan részt benne, de egyetértettek a zsidók kiirtásával, mert e szerint az ideológia szerint jó dolog, az emberiség javát szolgáló tett volt. A kommunizmusban volt a felsőbb osztály, a burzsoázia. Ez az ideológia elsöpörte a burzsoá rendszert tükröző intézményeket, eltávolította őket annak érdekében, hogy létrehozza az új utópiát. Tehát arra használták a hatalmat, hogy látszólag jó ügyet szolgálva gonosz dolgokat hajtsanak végre. Az iszlám világ esetében hasonló rendszerről beszélhetünk, ahol az ummához, vagyis a muzulmánok kollektív szervezetéhez tartozó igazhitűek jogait tiszteletben kell tartani. Ezzel szemben a nem muzulmánok, vagyis dimmik (védettek) alávetik magukat és elfogadják az iszlám rendszert. De ha nem hódolsz be az iszlám törvénynek, akkor hitetlen gyaur vagy, vagyis törvényen kívüli, akit meg lehet ölni, rabszolgává lehet tenni, meg lehet erőszakolni, bármit lehet tenni veled, mivel kívül állsz a törvényen.

PT: Vajon emberként kezelik a törvényen kívülieket?

John Eibner: Igen, emberi lényként kezelik őket, a hagyományos iszlám felfogás nem tekinti őket emberi szintet el nem érő állatoknak, viszont kifejezetten másod- és harmadrendűnek tekintik őket. Ha mondjuk, a hitetlenek közé tartozol, akik nem működnek együtt az iszlám hatalommal, akkor kiirthatnak téged, mert az iszlám ideológia szerint semmit nem ér az életed. Létezik egyfajta iszlám felsőbbrendűség. Az iszlám hagyományos törvények lehetővé teszik, legitimálják a muzulmánok felsőbbrendűségét a társadalmon belül. Tehát a muzulmánok felül helyezkednek el a társadalmi ranglétrán, a nem muzulmánokat pedig diszkriminálják. Néha elég erőszakos, máskor kevésbé durva módon fejeződik ez ki, de a hagyományos iszlám törvények és társadalmi berendezkedés szerint nincs egyenlőség ember és ember között. Az iszlám országok keresztényeinek nincs jövőjük, hiszen nem terjeszthetik hitüket, nem téríthetnek, nem oszthatják meg másokkal az evangélium örömhírét. A legtöbb, amit remélhetnek, hogy elvegetálnak egy darabig, majd fokozatosan kihal a közösség, eltűnik a kereszténység, mint ez a legtöbb helyen meg is történt. Sokan nincsenek tisztában azzal, hogy a Közel-Kelet egykor jórészt keresztény volt. Keresztény és zsidó. Manapság csak elszórtan élnek ott keresztények és zsidók. A közösségeik létszáma folyamatosan csökken, ezzel szemben a muzulmán közösség fokozatosan növekszik – Európán belül is.

PT: Ezt Ön meg is tapasztalta Irakban, ahová a CSI munkatársaként rendszeresen jár misszióban. Tapasztalata szerint hogyan tud az ott élő keresztény kisebbség ellenállni?

John Eibner: Nagyon nehéz időket élnek most meg az ottani keresztények. November végén megyek ismét Irakba. Épp ezért életem legmegrázóbb élményét szeretném most megosztani önökkel, ami elárul valamit a szomorú valóságról, amelyben az ottani keresztények élnek. Egy el-Kosh nevű faluban jártam, ahol főként keresztények élnek. Az itteni keresztény közösség az apostoli időkre vezethető vissza, az ősegyház része, jóval korábbi a magyar egyháznál. El-Koshban volt egy zsinagóga, amit a hagyomány és a közhiedelem a bibliai Náhúm prófétához kapcsol. Náhúm próféta könyvének első fejezete írja róla, hogy el-Koshból származik. Ez a zsinagóga díszes síremlék, pompás épület volt. Ma romokban hever, mert 2009-ben felrobbantották. A zsidókat még a II. világháború után elűzték Irakból. Valaha virágzó zsidó közösség élt itt, ma pedig már egy sincs közülük. De ebben a faluban élnek keresztények, akik ellen most ugyanolyan üldözés folyik, mint a zsidók ellen folyt. Amikor a zsinagóga romjait láttam, úgy éreztem, a történelem ebben az irányban halad, és a keresztény templomokkal is ez történik majd, vagyis romokban fognak heverni, vagy mecsetté alakítják át őket. Szaddam Huszein bukása óta az egymillió iraki keresztény kisebbségnek több mint a fele menekülésre kényszerült. Ez az, amiről nem sokat hallunk a médiában.

PT: Mi volt az ok, amiért menekülniük kellett?

John Eibner: Miért kellett Szaddam Huszein bukása után elmenekülniük? Azért, mert nem működött a kormány, kaotikus helyzet alakult ki és terrorszervezetek jöttek létre, milicisták tevékenykedtek ezeken a területeken. Terrorhadjárat indult a keresztények ellen. Sok keresztény családdal találkoztunk, akik olyan fenyegető leveleket kaptak az al-Kaidától és más terrorista csoportoktól, amelyekben életveszélyesen megfenyegették őket, ha nem fizetnek hatalmas váltságdíjat, amelyet iszlám adónak tekintettek, és amit az iszlám törvény is megenged. A nem muzulmánoknak ugyanis különadót kell fizetniük. Sokakkal találkoztunk, akiknek a családtagjait elrabolták, és megölték ezek a terrorista csoportok. Voltak, akiket elraboltak, majd váltságdíj fejében elengedtek. Valódi terrorhadjárat folyik a keresztények ellen Irakban. A keresztény kisebbség fele Szíriába, Jordániába, Libanonba és Törökországba menekült. Az Irakban maradtaknak biztonságosabb területekre kellett költözniük. A pápa újra és újra nyugtalanítónak nevezi az iraki keresztényüldözést. Üzenete sajnos csak nagyon csekély visszhangra talál a templomainkban. Vasárnaponként templomba megyek, és mivel a munkám miatt sokfelé utazom, ezért sok templomba eljutok. Sajnos csak nagyritkán hallom, hogy a közbenjáró imákban, a hívek könyörgésében, az iraki üldözött keresztényekért imádkoznak.

PT: A CSI milyen módon segíti ezeket az üldözött keresztényeket, elsősorban Irakban?

John Eibner: Először is elmentünk Irakba, a frontvonalba, persze megfelelő biztonsági óvintézkedések mellett, hogy feltárjuk a tényeket, hogy mi folyik ott valójában. Ez volt az első, amit tettünk. Most, amikor már többször ott jártunk, megismertük és felmértük a körülményeket, képesek vagyunk arra, hogy nyilvánosságra hozzuk azokat, felhívjuk rá a közvélemény figyelmét. Ezzel is

bátorítunk másokat arra, hogy emeljék fel szavukat az üldözöttek érdekében. Ugyanakkor gyakorlati segítséget nyújtunk a kitelepített menekültcsaládok részére élelmiszer-csomag formájában. Vízsűrítő berendezéseket szereltünk fel számukra ott, ahol nem volt megfelelő ivóvíz. Most pedig a novemberi utam során télikabátot viszünk. A köztudatban Irak egy forró égövi, közel-keleti ország. De a hegyvidéken, Irak északi részén, nagyon hideg a tél. Ezért főleg gyerekek és idősek számára viszünk télikabátot. Év vége előtt csúcskonferenciát szervezünk a keresztény vezetők számára, ahol megvitatjuk a keresztény menekültek ügyét. Ez a kérdés: milyen intézkedéseket kell tennünk, hogy megpróbáljuk visszatelepíteni őket Irakba. Az nem megoldás, hogy a világ más tájaira menekülnek, hanem közösen kell megpróbálnunk együttműködni és segíteni abban, hogy Irak ismét olyan hely legyen, ahol békében, megbecsülésben, és az alapvető jogait tiszteletben tartva élhetnek a keresztények.

PT: Milyen módon tudnak segíteni az Irakban maradottakon?

John Eibner: Természetesen nem mi kormányzunk Irakban, ezért nem garantálhatjuk a biztonságot számukra, abban viszont tudunk segíteni, hogy Washingtonban, Londonban vagy az ENSZ-ben, a világ hatalmi központjaiban felhívjuk a figyelmet erre a problémára. Léteznek biztonságos helyek Irakon belül is a keresztények számára. Hallunk autóbombákról, terrorakciókról, de nem mindenütt és nem mindennap jellemző ez Irakban. Az országon belül is vannak keresztény falvak, ahová, ha a nemzetközi közösség valóban komolyan gondolja, a menekültek visszatelepülhetnek. Természetesen önként kell jelentkezniük, hisz senkit nem lehet hazatelepülésre kényszeríteni, viszont olyan körülményeket kell teremteni számukra, ahová nyugodtan visszatérhetnek, és letelepedhetnek a saját közösségükben, még akkor is, ha nem az eredeti szülőföldjükre térnek vissza. Bagdadra, Baszrára, vagy más nem biztonságos helyekre gondolok. Így legalább a hazájukban élnének, ahol intézményes támogatásban részesülhetnének. Arra próbáljuk meg bátorítani a nemzetközi közösséget, hogy ebben segítsen. Például a magyar Katolikus Egyház, ha felemelné szavát a nagyrészt katolikus iraki keresztények érdekében, már ezzel is sokat segítené.

VP: Azt is mondhatjuk, hogy ők az iraki keresztény egyház modern mártírjai. Ha az ottani egyházi vezetők üzenetet küldhetnének a nyugati világ keresztény vezetőihez, mit kérnének tőlük?

John Eibner: Az iraki keresztény vezetők minket bíztak meg, legyünk a szószólóik, közvetítsük az üzenetüket a nyugati egyházi vezetőkhez. Az üzenet első része így szól: „Kérünk, ne feledkezzetek meg rólunk! Egyházunk szenvedő tagjai vagyunk, a vértanúk egyháza.” Felkerestem olyan sírhelyeket, ahol meggyilkolt keresztény papokat és híveket temettek el. Erre a vészhelyzetre fel kell hívni a figyelmet. A legkevesebb, amit a világegyház megtehet értük, ha vasárnaponként a hívek könyörgésében megemlékezik Krisztus testének üldözött tagjairól, beleértve az iraki keresztényeket. Amikor az Amerikai Egyesült Államokba, vagy Európába utazom, mindenütt tapasztalom, hogy vasárnaponként az egyház közbenjár a szenvedőkért a hívek könyörgésében. Észrevettem, hogy az esetek nagy többségében az határozza meg a hívek könyörgésének témáját, amiről a világi média beszámol. Ami a hírekben szerepel, például az Izrael és Palesztina közötti feszültség, terrorakciók, cunami, tehát amivel a világi média foglalkozik, az kerül

a hívek könyörgésének középpontjába. A keresztény gyülekezetek tehát még nem alakították ki saját ima-listájukat abban az értelemben, hogy mi igazán fontos nekik. Krisztus testének, az egyház üldözött tagjainak mindenképpen szerepelniük kellene egy ilyen ima-listán. Hiszen ez kiváló eszköz arra, hogy a vasárnapi szentmisén fölhívják a hívek figyelmét: a világ más tájain üldözik hittestvéreinket. És kellőképpen tudatosítaná bennük ezt a tényt.

PT: A CSI hogyan tud segíteni ezen a téren?

John Eibner: Az egyetlen mód, amivel segíthetünk, az az, hogy ezt kérjük. Mi nem vagyunk felelősek a plébániáért, sem a gyülekezetekért, és nem írhatjuk elő a papoknak és szerzeteseknek, mit tegyenek. Csak fölhívjuk az egyház vezetőinek figyelmét, kérjük őket, sőt könyörgünk hozzájuk: ne feledkezzenek meg Krisztus testének üldözött tagjairól. Az üldöztetés a magyarországi egyház történetének is szerves része. Nem mehetünk bele most ennek az üldöztetésnek a részleteibe, de amikor elfoglalták a törökök az országot, üldözték a keresztényeket; azután a kommunisták üldözték az egyházat. Még nem is olyan rég püspököket, papokat, hívőket kínoztak meg, akik elvesztették az állásukat, börtönbe kerültek, néhány esetben pedig kivégezték őket. A magyarországi üldözött egyház hálás volt azért, mert nem feledkeztek meg róla. Hogy voltak barátai, lehet, hogy csak néhány barátja volt, de voltak, akiket érdekelt a sorsa, akik segítettek, felemelték a szavukat érte, akik segílyt küldtek. A magyar híveknek is lehetőségük van rá, hogy ugyanígy tegyenek.

PT: Láttam pár képet a legutóbbi iraki missziójukról, és megérintette a szívemet az a fotó, amelyen egy édesapa két lelőtt, vérbefagyott kiskorú gyermekének fényképét mutatja fel. Mit tud tenni, hogyan tud reagálni egy ilyen helyzetben, amikor effajta szenvedéssel találkozik, ahol szülők veszítik el gyermekeiket, vagy asszonyok férjüket, férjek feleségüket?

John Eibner: Talán az egyik legfelkavaróbb élményem volt Irakban, amikor ezzel a gyászoló apával és anyával találkoztam, akik megrázó képeket mutattak meggyilkolt gyermekeikről. Terroristák törtek be a házukba, az apa után kutatva, mert meg akarták ölni, vagy legalábbis pénzt akartak kicsikarni tőle. Mivel épp nem volt otthon, fegyvereiket az ártatlan gyermekek ellen fordították. Számomra ez teljes képtelenségnek, értelmetlen gyilkolásnak tűnik. Mit tudtam tenni ebben az esetben? Együtt gyászoltam és sírtam velük. Az ilyen áldozatokkal együttérezni, és sírni: ennél többet nem tehetünk. De tudom, hogy maga a tény, az hogy velük voltunk, egyfajta vigaszt nyújtott nekik, hogy nincsenek teljesen egyedül. Persze nem az én személyem miatt, hanem mert megértették: nagyon sokakat képviselek a világ minden tájáról, beleértve Magyarországot is. Amikor odamegyek, akkor titeket, magyarokat is képvisellek, hiszen nem a magam nevében megyek oda. Egyáltalán nem fontos, hogy John Eibner odamegy, és ott van, csak az számít, hogy köztük van valaki, aki a hívek szélesebb közösségét képviseli. Azokat, akiknek igenis fontosak az üldözött szenvedők, és akik imádkoznak értük, Krisztus testének üldözött tagjaiért. Ez elmondhatatlanul sokat jelent nekik. Nehéz megfogalmazni, hogy mit, vagy mennyit, de megérinti a szívüket. Bizonyos értelemben értelmet ad az életüknek, hogy nincsenek teljesen magukra hagyva, mert mások is osztoznak a szenvedéseikben. Sok tekintetben ez a mi munkánk legfontosabb része. Néha azt hisszük, milyen fontos ételmelet, vagy télikabátot, segílyt juttatnunk nekik, ami igaz is. Tényleg nagyon jó, hogy ezt tesszük. De a legfontosabb, vagyis a lényege ennek az, hogy

akik kapják, azok megérik, hogy a hittestvéreik szeretik őket, és már nincsenek egyedül. És ez az, ami értelmet ad az egésznek, ami minden fáradságot megér.

VP: Macram Gassis dél-szudáni katolikus püspök mondta, hogy ők a mi lányaink, fiaink, a családtagjaink. Ez volt a dél-szudáni püspök üzenetének lényege.

John Eibner: Igen, valóban, ők a mi fivéreink és nővéreink Krisztusban. Bizonyos keresztény közösségek így is szólítják egymást: XY testvér, vagy XY nővér. Ez része az egyházi hagyománynak. De ha fellapozzuk az Újszövetséget, akkor továbbléphetünk azon, amit a mi szudáni püspök testvérünk mondott, vagyis, hogy egy családnak vagyunk a tagjai, hiszen Szent Pál arról beszélt, hogy egy test tagjai vagyunk. Mi mindnyájan egy testet alkotunk, amelynek a feje maga Krisztus. Annál közelebb nem lehetünk egymáshoz, mint hogy egy testet alkotunk. Szent Pál azt mondja, hogy ha a test egy része szenved, vele együtt szenved a többi rész is. Néha vitatkoznak Szent Pálnak ezzel a gondolatával, mert gyakran látjuk, hogy a test többi tagja egyáltalán nem szenved vele együtt, vagy legalábbis nem reagál úgy, mintha együtt szenvednének. Mi ennek az oka? Miért van az, hogy Krisztus testének egyik tagja szenved, de a többi testrész ezt nem érzi? Lehet, hogy azért, mert a test többi része beteg? Megbénult? Ha én egészséges vagyok, és egyik kezemmel belenyúlok a tűzbe, akkor az egész testem érzi a fájdalmat. Természetes reakción erre az, hogy az egészséges szabad kezemmel kihúdom a tűzből a megégett kezemet azért, hogy megmentsem. De Krisztus teste ma nem úgy viselkedik, mintha egészséges lenne. A CSI fontos küldetése, hogy megpróbálja egészségesebbé tenni Krisztus testét, hogy érezze a többi testrész fájdalmát, szenvedését, és cselekedjen úgy, ahogy az egészséges szervezet cselekszik.

PT: Milyen módon tud a CSI segíteni az üldözött keresztényeken Irakban? Milyen politikai nyomást tudnak gyakorolni?

John Eibner: Különböző szinteken segíthetünk. Említette a politikát. Amit mi teszünk, az az, hogy fölkeressük a politikai véleményformálókat, és emlékeztetjük őket a bajokra. A vezető politikusoknak sok minden jár a fejében. Ez nyilvánvaló számomra, hiszen nemrég jártam a magyar parlamentben, ahol felkerestem néhány képviselőt. Ott is ötpercenként különböző témákkal, újabb problémákkal bombázták őket. Egyszerűen túl vannak terhelve. Az a mi feladatunk, hogy a politikai véleményformálókat segítsük összpontosítani, és hogy megfelelően felhívjuk a figyelmüket a keresztényüldözésre, ami stratégiai fontosságú az egyház számára. Néha sikerrel járunk, néha nem, ez is része a küldetésünknek. Nagy lépéseket tehet az iraki menekültprobléma rendezésében például az Amerikai Egyesült Államok és az Európai Unió. Sok mindent elérhetünk, nagyon kevés pénzért (például tiltakozó lapok aláírásával). Rajtunk is múlhat, ha nem történik semmi. Épp ezért kell közbelépnünk, hogy a politikai véleményformálók érezzék, ez egy fontos dolog, ami foglalkoztatja a közvéleményt. Tehát a politikai véleményformálás frontján is dolgozunk, és a humanitárius segélyadásból is kivesszük a részünket, hogy gyakorlati módon segítsünk az áldozatokon. Ahogy már korábban említettem, a puszta tény, hogy ott vagyunk velük, részt vállalunk a szenvedésükben, megerősíti őket.

PT: De van egy másik speciális eszközük, amit Péter már többször is hangsúlyozott különböző rádióműsorokban, ezek pedig az aláírások. Amikor tiltakozó lapot küldhetünk a kormányoknak.

John Eibner: Igen, a tiltakozó lapok olyan eszközök, amelyek befolyást gyakorolhatnak a politikai véleményformálókra, és ez az, amiben a közvélemény fontos szerephez jut. Elmehetnek megbeszélésekre politikusokkal, de annak nem lenne semmi eredménye, ha csak azt mondanám nekik, hogy sokak nevében fordulok hozzájuk, és nem tudnám ezeket az aláírt tiltakozó lapokat felmutatni. Még soha nem tapasztaltam, hogy politikai vezetők pusztán erkölcsi megfontolásból hoztak döntést. Egyetérthetnek velem, mondhatják, hogy igen, kéne tenni valamit. Sajnálatos, ami Irakban zajlik, meg itt vagy ott, de soha nem követte meghatározó tett a szavaikat morális érvek alapján. Fel kell tudnunk mutatni, hogy a közvélemény a mi érveink mögött áll, és hogy ezeket az érveket szavazatokra lehet váltani – a demokratikus rendszer melletti, vagy elleni szavazatokra. Csak így működhetünk együtt a politikai véleményformálókkal. Ezért az egyszerű tiltakozó lapok, amiket Önök aláírnak, és megdátumoznak, majd feladnak, nagyon nagy jelentőségűek. Együttműködésre bírhatják a budapesti kormányt. A magyar kormány ugyanis 2011-ben fontos szerephez jut, hisz Magyarország veszi át az Európai Unió elnökségét. Tragédia lenne, ha a magyar kérdések nem kerülnének a kormány napirendjére. Azt kívánjuk, hogy a magyar kormány – legyen az akár a mostani utódja vagy a Fidesz által alakított, esetleg más politikai konfiguráció – a kereszténységet érintő lényeges kérdéseket napirendre tűzze; vagyis az emberi jogokat, a keresztény értékeket, és minden olyan témát, amely érinti a keresztényeket. Elvárható, hogy a majdani magyar kormány ne árulja el a magyar népet EU elnöksége idején sem.

VP: Van egy másik kérdés is, ami nagyon fontos az Európai Unió, és különösen Magyarország számára; vagyis a török kérdés. Mi a helyzet a törökországi keresztény kisebbséggel?

John Eibner: A török kérdés nagyon fontos Európa számára, mivel mindnyájan tudjuk, hogy Törökország felvételét kérte az Európai Unióba. Ez egy hatalmas ország, óriási energiaforrással, és nagy létszámú népességgel. Ugyanakkor Törökország nemrég népirtást hajtott végre a keresztény kisebbség ellen, ami a XIX-XX. század fordulóján még a népesség 20%-át tette ki, mára pedig a töredékére csökkent, csak pár ezres török keresztény kisebbségről beszélhetünk. A keresztény közösségeket jórészt megsemmisítették Törökországban. A török kormány vezetésével tovább folyik elnyomásuk az iszlám felsőbbrendűség és a társadalmi törvények következtében. Törökország EU-ba való felvétele Európára nézve hatalmas veszélyt rejt magában. Európának nagyon óvatosan kell vizsgálnia ezt a kérdést. Magyarországnak történelmi tapasztalata van a törökökről, amiről nem szabad megfeledkezni. Ugyanakkor a törökországi keresztény kisebbségnek továbbra is nagy elnyomással kell szembenéznie. Állandó ellenőrzés alatt állnak. Törökországban nincs vallásszabadság.

VP: De a török államfő visszautasítja azt a tényt, hogy Törökország népirtást követett el az örmény keresztény kisebbség ellen. Azt állítják, hogy nincs erre bizonyíték.

John Eibner: Igen, a törökök mindig is tagadták a népirtás tényét. A török miniszterelnök alig pár hete jelentette ki a szudáni elnök, Omár al-Basír meghívására, akit ugyancsak népirtással vádolnak, hogy „a muzulmánok egyszerűen nem ismerhetik be, hogy népirtást követtek el. Ez a szó szoros értelmében egyszerűen lehetetlen.” Magyarországnak, és európai partnereinek el kell döntenük: ez az a fajta társadalmi és államforma, amit teljes jogú tagként

szívesen látnának az Európai Unióban, vagy inkább más megoldást kell találni a Törökországgal való együttműködésre? Szükség van a jó kapcsolatok fenntartására Törökországgal, de az emberi jogok kritériumainak minden téren meg kell felelnie, ennek pedig jelenleg nem tud eleget tenni. Ez nagy veszélyt jelenthet Európa számára.

PT: Korábban említette, hogy Krisztus Teste valamilyen módon beteg, vagyis a bénultság jeleit mutatja. Mi lehet az oka ennek a bénultságnak? Mi az oka, hogy Európában és az Amerikai Egyesült Államokban, ezekben az úgynevezett keresztény államokban nem érzik szükségét az előbb felsorolt területeken szenvedő keresztények megsegítésének?

John Eibner: Úgy gondolom, sokat kell tennünk még ezen a téren, hiszen ezekben a társadalmakban az individualizmus és az egoizmus jelenleg a kezdet és a vég. Már előbb beszéltünk erről a sajátosságról, ami Magyarországot és Európát is jellemzi. Gyakran találkozunk vele Észak-Amerikában is. Nem kell ahhoz Szudánba vagy máshova mennünk, éppen elég problémánk van itthon. Mindenkinek megvan a maga baja: személyes problémák, családi problémák, társadalmi problémák. Ezek mind valódi bajok. Megfigyeltem, hogy a problémáink megoldásának legjobb módja, ha nem törődünk velük, hanem megpróbálunk másokon segíteni. Tedd túl magad rajta, és ne törődj vele.

PT: A sorsközösség vállalása tehát segít a problémák megoldásában?

John Eibner: Biztos vagyok benne. Ez Európa spirituális megújulásának feltétele. A kereszténység nem lesz képes megújulni, ha nem helyeződik bele Krisztus szenvedő globális testébe. Ez a test fizikailag és lelkileg is bénult, ami veszélyt jelent Európára. Vannak kiválóan képzett emberek, akik mégsem képesek vállalni a szenvedést. Amikor aktívan támogatjuk Krisztus szenvedő testének távoli országokban élő tagjait, ezzel Európát is támogatjuk. Ez egyfajta gyógymód, amitől javul a beteg állapota, és legyőzi a bénultságot. A lelki megújulás kulcsa. Nem hiszem, hogy enélkül az egocentrikus európai kereszténység képes megújulni.

PT: A bénultság másik gyökere a liberalizmus lehet, amely relativizálja az igazságot. Határt kéne szabni a magunk és a mások joga közé. Ha minden jó, az rossz nekem is és másnak is. Az Ön példája nagyon gyakori. Egy muzulmán nemrég Svájcba ment, ahol Ön is él. Ez az ember Kadhafi líbiai elnök fia, aki megverte ott egy hotel két alkalmazottját, mire a rendőrség letartóztatta. Válaszul Kadhafi kivont 5 milliárd dollárt a svájci bankokból, és őrizetbe vétetett két Líbiában tartózkodó svájci üzletembert, akiket most kémkedéssel vádolnak. A svájci miniszterelnök pedig Líbiába utazott, ahol írásban kért bocsánatot. Ez egyfajta liberalizmus, ami azt sugallja: bármit megtehetsz azokkal, akik téged szolgálnak, ha van elég pénzed, vagy politikai hatalmad. Én ezt értem liberalizmuson. Ezért hallgattak a náciizmus idején is az emberek, mert jobb tartani a szánkat, hisz abból baj nem lehet, vagy félelemből, vagy azért, mert olyan helyzetbe kerültek, amikor a náci befektetések, útépitések miatt fellendült a gazdaság, és nekik is jól ment. Tehát ezt értem liberalizmuson. Vagy lehet, hogy más oka van ennek a bénult állapotnak?

John Eibner: Ez a valóság. Nem mennék bele a liberalizmusról szóló vitába, mivel ez egy gazdasági irányzat is, amelyet nagyon sok okos ember helyesnek

tart. De a félelemtől vezérelt politika, legyen az jobb-, vagy baloldali, csak még nagyobb félelmet szül. Európa félelemben él. Jelenlegi félelmének oka az iszlám világ. Ez részben természetesen az iszlám terrorizmustól való félelemben, aztán a muzulmánoktól való gazdasági függőségben gyökerezik. Az olaj és a gáz is a muszlimoktól és Közép-Ázsiából jön. Tehát egyre jobban függünk az iszlám világ erőforrásaitól. Európa már nem tetszeleghet a gyarmatosító hatalom szerepében. Az energiaforrások foglya lett. Az Európai Unió kormányai egyik koncessziós szerződést kötik a másik után. Mindenki a bojkottól fél, nehogy elzárják a gázcsapokat, vagy a nyersolaj ára az egekbe szökjön. És akkor még nem is említettem a piacokat, pedig az iszlám világ és a Közel-Kelet nagy része az európai termékek egyre növekvő felvevő piaca. Attól tartanak, hogy ez egyik-napról a másikra megszűnhet, ami arra kényszeríti Európát, legalábbis a vezetőket, hogy békés kereskedelmi szerződéseket kössenek ezekkel az országokkal. Ennek egyszer nagy ára lesz. Nehéz kimondani, de ez része annak a poszt-keresztény európai vezetésnek, amely áruba bocsátja Európa keresztény hagyományait. A keresztény értékek a szabad piacon, vagy ahogy Ön mondta, a liberalizmusban, áruvá silányulnak. Vallásunk története, hagyományaink, értékeink, csupán árucikkek a szabad piacon. Mindent áruba bocsátunk, és mivel már nem értékeljük keresztény gyökereinket, hát áldozzuk fel őket. A kereszténység ezért is maradt ki az európai alkotmányból. Nincs olyan értékünk, amit ne adnánk el. Lehet, hogy kapunk cserébe valamit, talán békét Törökországgal és az iszlám államokkal. Viszont akkor megszűnünk kereszténynek lenni, integrálódunk. Ez az európai vezetés mai álláspontja. Ezt nevezném liberális vagy szabadpiaci szemléletnek. Ahol az értékek, a kultúra, a hagyományok már nem értékek önmagukban, szabadon lehet adni-venni őket. Ez pedig később vissza fog ütni. A liberális piacnak nincsenek állandó értékei, minden relatív.

PT: Akkor nincs is erkölcs?

John Eibner: Nincs. Az iszlám világban nagyon fontos árucikk a tradíció és a vallás. Az Iszlám Országok Konferenciája koordinálja a muzulmán országok politikáját, és ők bizony nem adják olcsón a vallási értékeiket a szabad piacon. Inkább terjesztik ezeket az értékeket.

PT: A mecsetek nemcsak a vallási élet, hanem a politika és a terrorizmus központjai.

John Eibner: Az iszlámban nem válik szét az állam és a vallás, mint Európában. Ezért kevesebb a feszültség náluk, mint a keresztényeknél. Ha visszatekintünk Jézus korára, azonnal látjuk, hogy az evangélium két királyságról beszél. Az iszlámban egyetlen hatalom létezik, és amit mi vallásnak nevezünk, és a magánszférába utaljuk, az egybefonódik az állammal. A mecset pedig mindkettő központja. Ha egy mecset épül Európában, mindenki tudja, hogy az nem a magánimádkozás helye lesz, ahová az emberek azért gyűlnek össze, hogy Istenhez emeljék a szívüket, hanem fontos politikai döntések színtere is.

PT: Mondhatjuk, hogy az utóbbi 50 évben a mecsetek egyfajta kommunista pártházként is működtek?

John Eibner: Igen. Persze különféle mecsetek léteznek, de mondhatjuk, hogy pártháznak is használják őket, amelyben nemcsak a hitet terjesztik, hanem a

politikai nézeteket is. Ez nem is kérdés. Az Európában és Magyarországon épülő mecseteket Szaúd-Arábia és az Öböl-államok pénzelik, és nem a mondjuk Németországban vagy Magyarországon élő muzulmán hívők magánadományaiából adják össze a pénzt. Törökországban a Vallási Ügyek Minisztériuma felelős az iszlám és a muzulmán értékek külföldön való terjesztéséért. Németország is Európa muzulmán gyarmatosításának színterévé vált. Ennek eszköze a bevándorlás. A muszlim bevándorlók nemcsak olyan személyek, akik a maguk akaratából vagy kényszerűségből érkeznek ide, hanem saját államuk is küldi őket, sőt finanszírozza a műveletet. Ez Európában széles körben elterjedt dolog.

PT: Azt is említette, hogy az iszlám két részre osztja a világot: muszlim és nem-muszlim féltekére. Az utóbbi a másodrendű embereket tartalmazza, akiknek muzulmánna kell válniuk. Mit tapasztalt Ön Egyiptomban és Pakisztánban?

John Eibner: Ez a jellegű szétválasztás Egyiptomban és Pakisztánban az iszlám felsőbbrendűségét hirdeti. Észak-Amerikában, Dél-Afrikában és Európában fehér felsőbbrendűségről beszélhetünk. Mindenki tudja, hogy ez az európai hagyomány része, amit szerencsére a keresztény egyházak, és a katolikus egyház sem támogatott soha aktívan. A katolikus egyház soha nem hirdette intézményesen a fehér faj felsőbbrendűségét. Részben ez lehet az oka annak, hogy le lehetett győzni ezt a szellemiséget Európában. Az egyház soha nem támogatta, tehát nem volt vallási alapja a fehér felsőbbrendűségnek. A muzulmán világban azonban egészen más a helyzet. Egyiptomban és Pakisztánban a muzulmánok nem hagyhatják el a hitüket. Nem térhetnek át kereszténységre vagy más vallásra. Ez főbenjáró bűn lenne, amit az iszlám törvény halállal büntet. Vannak muszlim országok, ahol végre is hajtják ezt a büntetést. Akik elhagyják az iszlámot, mert Jézust akarják követni, vagy ateisták lesznek, azt kockáztatják, hogy a saját rokonaik gyilkolják meg őket. Ezt hívják becsületgyilkosságnak, amit a társadalom elfogad. Az iszlám törvény kimondja, hogy a vallását elhagyót főbenjáró vétsége miatt meg kell ölni. Ennek oka az, hogy a muzulmán társadalmak keresztény kisebbségét másodrendű állampolgároknak tekintik, és elnyomják őket. A keresztényeknek alá kell vetniük magukat az iszlám rendszernek, és el kell fogadniuk azt túlélésük érdekében. Persze a különböző országok nem azonos mértékben alkalmazzák ezt az eszközt. De mindenhol megtalálják a megfelelő eszközt arra, hogy elnyomják, és ellenőrzésük alatt tartásuk őket. Ez nagyon hasonlít a kommunista államok gyakorlatához, amivel megosztották a társadalmat. A munkásosztály lett a vezető erő, amelyet a párt képviselt, és amely felügyelte és elnyomta a reakciós rétegeket, a nemességet, a burzsoáziát, és az őket tükröző intézményeket. Az iszlám a kereszténységet ilyen reakciós elemként kezeli. A régi vallás tökéletlen, mert megromlott. Az iszlám utópia szerint a társadalom peremére kell szorítani, és el kell törölni. Ez ugyanaz a gondolkodásmód, amit a kommunisták hirdettek: a jövőben nem lesz burzsoázia, sem arisztokrácia, és megszűnik a vallás is. A kapitalizmust megszünteti a kommunizmus. Vagy: a keresztény egyház is beolvad a muzulmán társadalomba.

VP: Említsük meg az egyiptomi kopt lányok helyzetét is, akiket elrabolnak az iszlámisták. Mit tehetünk értük, hiszen ez már régóta tart, és nincs semmi javulás e téren?

John Eibner: Egyiptomban növekvő mértékben rabolják el őket. Sokukat pedig egy idegen muzulmán férfihoz kényszerítik feleségül. Ezek a nők mindkét

esetben elveszítik a szabadságukat. Megerőszakolják, és nem engedik vissza a családjukhoz őket. Ha ebből a kapcsolatból gyermek születik, az minden esetben muzulmán lesz. Ez nagy feszültségeket okoz a keresztények és a muzulmánok között. Az egyiptomi kormány pedig semmit sem tesz. Mit tehetünk mi? Az első, hogy megismerjük a problémát, de ez még nem megoldás. Nemrég publikáltunk egy jelentést, amelyben két egyiptomi nőről volt szó. Egyikük egy nagyon tapasztalt nő, a másik egy akadémikus. Ők dokumentálták az eseteket. Az európai kormányok, beleértve a magyart is, nem az emberi jogok alapján ítélik meg a kérdést. Ezért föl kell szólítanunk őket, hogy kezdeményezzenek párbeszédet az egyiptomi kormánnyal, hiszen itt az emberrablás egy formájáról van szó. Ezt pedig meg kell szüntetni. Az egyiptomi kormány kötelezettséget vállalt az emberrablás megakadályozására, és rá kell kényszerítenünk, hogy ennek szerezzen is érvényt. Jelenleg azt vizsgáljuk, hogyan tudnánk gyakorlati segítséget nyújtani az áldozatoknak. Elegendő-e a törvény betartása ahhoz, hogy visszatérhessenek eredeti vallásukra, hiszen erőszakkal térítették át őket. Itt is főbenjáró bűnnek számít az iszlám elhagyása. Tehát sokat kell tennünk értük jogi szinten. Ennek közvetlen kihatása van az elrablott nők gyermekeire. Azt szeretnénk elérni, hogy őket ne tekintsék automatikusan muzulmánoknak, hiszen erőszak következtében születtek meg. De azt is meg kell vizsgálnunk, hogyan tudjuk rehabilitálni a sérült nőket, akiket elraboltak és megaláztak. Ez egy nagyon komoly társadalmi probléma, ahol az apa muzulmán, az elrabolt és megerőszakolt anyát pedig nehezen fogadja vissza a családja, hiszen nagy szégyent jelent rájuk nézve. Az ilyen eseteket tabuként kezeli az egyiptomi társadalom. Együtt kell működnünk az egyiptomi kopt keresztényekkel, hogy megfelelően kezeljük ezt az érzékeny kérdést. Bizalmasan kezeljük az eseteket, hiszen ezeket a nőket megfélemlítik. Sokszor egyszerűen zárdába küldik őket, hogy éljenek úgy, mint egy apáca, ami persze nem megoldás. Ez olyan emberi tragédia, amit több szinten kell kezelnünk és megoldanunk. Sokan azt gondolják, hogy Egyiptom muzulmán ország, pedig itt él a legnagyobb keresztény kisebbség, ami az összlakosság 10-15%-a. Ezért kérjük, hogy segítsenek. Shenouda kopt ortodox pápa is könyörögve fordult az egyházakhoz segítséget kérve, de eddig nem kapott választ sem az európai, sem az amerikai egyházaktól.

VP: Nagyon boldoggá tett, amikor a pakisztáni keresztények börtönből való kiszabadulásáról hallottam nemrég. 25 évre ítélte őket a bíróság, de akár ki is végezhetnék volna őket. Most ismét szabadok, hála keresztény testvéreinknek, akik tiltakozó lapokat küldtek a pakisztáni kormánynak az érdekükben a világ minden tájáról. Ez az elköteleződés gyümölcse...

PT: Sikertörténet.

John Eibner: Igen, a tiltakozólapok, amiket a CSI szétküld támogatóinknak, akik aláírva eljuttatják azokat a kormányokhoz, nagy eredményeket hozhatnak. Pakisztánban sok keresztényt zárnak börtönbe blaszfémia vádjával. Ezek általában koholt vádak. Az általános séma az, hogy egy muzulmán, aki haragot táplál, irigykedik vagy vitába száll egy kereszténnyel, megpróbálja őt rövid úton elintézni. Összegyűjti a barátait, és azt mondja, hogy ez a bizonyos keresztény férfi sértegette Mohamed prófétát, vagy összetépett egy Koránt. Ennyi a történet, majd a keresztényt letartóztatják, börtönbe zárják. A blaszfémia főbűn, akár az életedet is elveszítheted, ha blaszfémiát követsz el. A tiltakozólapok Pakisztán esetében segíthetnek kiszabadítani a bebörtönzött embereket, mert a

pakisztáni kormány függ az Amerikai Egyesült Államoktól és a nyugati kormányoktól. Szüksége van a Nyugatra. Ezért van lehetőség arra, hogy alkut kössenek, amely által az ártatlanul bebörtönzöttek kiszabadulhatnak, mert a pakisztáni kormány meg akarja mutatni kifelé, hogy elengedi politikai ellenfeleit a börtönből. Ez a módszer nagyon jól bevált az elmúlt évtizedekben a kommunista rendszerekben is. Amikor a lelkiismereti okból börtönben lévőek, akik közül jó néhányan keresztények voltak, Brezsnyev és Reagan elnök közti alku tárgyává váltak. A csúcstalálkozón az Amerikai Egyesült Államok elnöke átnyújtotta azok listáját, akiket lelkiismereti okból bebörtönöztek. És az alku eredményeként kiszabadultak. A tiltakozó lapok kevésbé sikeresek olyan rezsimek esetében, amelyeket nem érdekel a Nyugat véleménye, mert nem állnak szoros kapcsolatban vele. Pakisztán, Egyiptom esetében már nagyon is mérvadó lehetnek, hiszen Egyiptom a második legnagyobb amerikai segély élvezője. Egyiptom anyagi téren nagyonis függ az Egyesült Államoktól. Bátorítanunk kell az amerikai kormányt, hogy használja ki ezt a helyzetet, biztosítékul arra, hogy az olyan egyetemesen elfogadott értékeket, mint például az emberi jogok, mind a keresztények, mind mások esetében tartsák tiszteletben.

PT: A blaszfémia vádak esetében nincs szükség tanúkra, akik bizonyítanak, hogy az a keresztény valóban összetépte a Koránt, vagy, hogy csúnya dolgokat mondott Mohamedről. Tehát az a probléma lényege, hogy bárkit meg lehet vádolni.

John Eibner: Igen, valóban nehéz védekezni az efféle vádak ellen. Az iszlám felsőbbrendű társadalmában, ahol a keresztényeket ilyen vádakkal illetik, a közvélemény el is hiszi, hogy ezek a vádak igazak, hiszen egy nem muzulmánról, egy hitetlenről van szó. Az iszlám törvény szerint a nem muzulmán, valamint a nők tanúvallomása kevesebbet ér, mint egy muzulmán férfié. Vannak olyan bíróságok Pakisztán bizonyos részein, amelyek nem a normál törvények szerint működnek, hanem korrumpálódtak, ezért a rendszer csapdájában vergődő keresztényeket nagyon nehéz megmenteni, hacsak nem tiltakozunk az érdekükben. Ügyük ekkor a fővárosi legfelsőbb bíróság elé kerülhet, ahol jobban közbenjárhatunk értük.

PT: Nemrég felvételt is készített a pakisztáni televízió, a CNN és a BBC a keresztényüldözésről Pakisztánban. Mit tud tenni a CSI ebben az esetben, hiszen bemutatták, hogy házakat, üzleteket gyújtanak fel?

John Eibner: Igen. Nyáron súlyos keresztényellenes pogrom zajlott két pakisztáni faluban. A muzulmán csőcselék őrjöngeni kezdett, mivel egy feltételezett blaszfémiáról szóló szóbeszéd terjedt el köztük. Válaszul keresztény tulajdonban lévő házakat gyújtottak fel, kilenc keresztényt megöltek, és többen megsérültek. Véletlenül a média képviselői is jelen voltak, amikor ez zajlott. Efféle gyakran megesik az iszlám világban, de az nem sokszor fordul elő, hogy a világ vezető médiái is jelen vannak, és felveszik a történeteket. De ebben az esetben a BBC és a CNN is ott volt. A CSI pakisztáni keresztény partnerszervezetei révén gyorsan reagált. Hálózatunk segítségével, ha üldözés tör ki, és humanitárius segítségre van szükség, élelmiszercsomagokat tudunk eljuttatni az áldozatokhoz. Így segíthetünk azokon, akik elveszítették otthonaikat, vagy akik elmenekültek attól való félelmükben, hogy a muzulmán csőcselék folytatja a pogromot. Van ott egy gyorsan reagáló segítőcsoportunk.

Egyik célunk, hogy olyan gyorsan reagáló szervezetet hozzunk létre, amelynek sokkal szélesebb hatóköre van helyben, és amikor humanitárius segítségre van szükség, főleg üldözések miatt, akkor a CSI azonnal ott legyen, közösséget vállalva a szenvedőkkel, az áldozatokkal, segítséget nyújtva nekik, ami életmentő is lehet a számukra. Segítünk nekik a túlélésben, főleg pedig tudatjuk velük, hogy nem hagyjuk magukra őket, nincsenek egyedül. Nagyon fontos, hogy érezzék: nincsenek egyedül. Erre emlékeztet minket az a talán 20 évvel ezelőtti esemény, amikor Hegyi Karabahban, az Azerbajdzsánba beékel kis örmények lakta keresztény településen, etnikai tisztogatásba kezdtek. A CSI áttört a blokádon, bementünk a területre. Az azerbajdzsán hatóságok szemszögéből nézve illegálisan törtünk be, hogy humanitárius segítyt jutassunk el oda, és bevigyük az USA kongresszusa, valamint a brit parlament tagjait, és újságírókat. Jelenleg béke honol Hegyi Karabahban. Bár nincs hosszú távú politikai megegyezés, de befejeződött a háború. Egy örmény keresztény barátunk mondta, hogy ha nincs a CSI, akkor a keresztényeket kiirtják az örmény enklávéból. És ebben van némi igazság, bár jó része baráti túlzás. Amikor még nem dőlt el ennek a kis örmény közösségnek a sorsa, és nem tudták, hogy erre vagy arra menjenek, akkor az a kicsi segítség, amit a CSI nyújtott, nagyot nyomott a latban. A CSI nem nyújtott semmiféle katonai támogatást, és az általunk szállított élelmiszer- és gyógyszersegély mértéke sem volt jelentős a valós szükségletekhez képest, mégis abban volt döntő szerepe a CSI-nak, hogy ott voltunk, jelen voltunk. Így az ostromlott, harcban álló kicsiny örmény közösség nem érezte magát egyedül. Nem érezték elvágva magukat a világtól. Ez javította a közhangulatot. És hiszem, hogy ennek köszönhető a túlélésük, és ebben a CSI jelentős szerepet játszott.

VP: Van egy másik fontos kérdés, amiről még nem esett szó. Előfordul, hogy azt mondják a keresztények; bűnösök vagyunk, az iszlámot tekintve ugyanazokat a hibákat követtük el, mint ők a történelem során. Például, a reconquista (visszahódítás) vagy az inkvizíció esetében, ami téves nézet. Az igazság máshol rejlik.

John Eibner: Azt mondhatjuk, hogy ezt azok szokták hangsúlyozni, akik kifogást keresnek arra, hogy miért ne csináljanak semmit. Természetesen voltak nagyon sötét oldalak is a kereszténység és az egyház történetében. Nem kérdés, hogy borzalmas dolgokat követtek el a keresztes háborúk idején. Nem kérdés, hogy az inkvizíció milyen gonoszság volt, és hogy rengeteg nehézséget és szenvedést okozott. A mai keresztények is képesek nagyon visszataszítóan viselkedni. De mindez mégsem ok arra, hogy ne segítsünk másokon. Ha megnézzük a múltban elkövetett vallási visszaéléseket, és megvizsgáljuk, mi is valójában a kereszténység; az evangéliumok tanítását, vagy Jézusra tekintünk, akkor nem az intézményeket vizsgáljuk meg, hogy vajon a hatalmon lévő emberek mennyire éltek vissza a maguk érdekei szerint az egyházi intézményrendszerekkel. Nem tanácsolnám senkinek, hogy azt kövessék, amit valamely keresztény egyházi vezető tanít nekik. Bár az egyházi vezetőknek és intézményeknek megvan a sajátos, fontos szerepük, de mind az egyházi vezetőknek, mind a híveknek Jézusra kell tekinteniük. Jézust az evangéliumok tükrözik a legjobban. Ő mutatja meg az utat, a szeretet útját. Tény, hogy Jézus a szeretet. Ez azt is jelenti, hogy mindig létezett egy nézet az egyházban, amely szemben állt a visszaélésekkel, és elismerte, hogy a keresztes háborúk során sok szörnyűséget követtek el; vagy a keresztények részvétele a rabszolga-kereskedelemben elítélendő; és hogy a zsidók és mások megkínzása az inkvizíció idején szintén gonosz dolog. A

kereszténység mindig magában hordozta a reform magvait. Az emberi fejlődés motorja, a reformok hajtóereje volt. Igen, a keresztény intézmények rosszra is fordíthatók, a hatalmon lévők manipulálhatják is azokat, akár az állam vagy az egyház válhat olyan erővé, ahogy Lord Acton is kimutatta, hogy a hatalom korrumpál, és az abszolút hatalom abszolút módon korrumpál. De az, hogy ezek a dolgok megtörténtek, nem használható fel ürügyként a nem cselekvésre, csupán megfutamodás, nem hiteles szellemi téren. Nem tagadhatjuk le, hogy ezek a bűnök megtörténtek, de a kérdés az, hogy mi a kereszténység. Vajon az a hiteles kereszténység, ami az inkvizíció alatt folyt, vagy az a hiteles keresztény életmód, ahogyan Jézus élt az evangéliumok szerint? Mi elbukhatunk, mégis minden igyekezetünkkel arra kell törekednünk, hogy Jézus nyomában járjunk, aki a szeretet útja; nem pedig a keresztes hadjáratoké és az inkvizícióé.

PT: Eddig az iszlám világ keresztényeiről beszéltünk. De mi a helyzet a muzulmán többséggel? Ők egyetértenek a meglehetősen agresszív és totalitárius iszlám tanítással, vagy másként gondolkodnak, és képesek együttműködni a keresztény kisebbségekkel?

John Eibner: Az iszlám közösség nem monolitikus, hanem megosztott, és különböző emberekből áll. De általánosításként elmondható, hogy a muzulmán többségű iszlám országokban, jóformán mindegyikben, jelen van az iszlám felsőbbrendűség elmélete, még azoknak a fejében és szívében is, akik általában toleránsak, vagyis nem lehet őket radikalizálni, vagy dzsihádra, szent harcra felszólítani, hogy öljenek, rabszolgává tegyenek másokat, és erőszakosan lépjenek fel. Még a legfelvilágosultabbakra is jellemző a felsőbbrendű iszlám mentalitás, mivel ez szerves része a kultúrájuknak, de mégsem olyan, mint a fehér vagy európai felsőbbrendűség. Például a mi európai kultúránk felsőbbrendűségét gyakran használták fel arra, hogy igazolják, alátámasszák az indiánok vagy más őslakosok elleni túlkapásokat, vagy az afrikaiak rabszolgaságba hurcolását. És éppen, mert jórészt az egyház tett lépéseket a fehér felsőbbrendűség és fajgyűlölet ellen, jelentős fejlődés ment végbe ezen a téren a nyugati világban. Bár megmaradt a fajgyűlölet. A rasszizmus mindenhol probléma, Magyarországon, az Egyesült Államokban, de Svájcban is. Ugyanezt nem találjuk meg az iszlám világban, hiszen az iszlám erők nem tesznek semmit az iszlám felsőbbrendűség ellen. És ez a nagy dilemma, amivel az iszlám világnak szembe kell néznie. Az iszlám világban többnyire a kommunisták képviselik a haladást és fejlődést, és ők utasítják vissza az iszlám felsőbbrendűségét. Nem sok kommunistaival találkozni az iszlám országokban. Ők is többnyire azért lettek kommunistává, mert ez az egyetlen hatásos eszköz a számukra ahhoz, hogy megszabaduljanak az iszlám szélsőségektől, az iszlám törvénye és hagyománya alól. Ez egy nagyon furcsa helyzet.

VP: Amikor tavaly, 2008-ban a CSI egy konferenciát rendezett Budapesten, az egyiptomi jezsuita Henri Boulad azt mondta, hogy amikor egy muzulmán karddal cselekszik, akkor az iszlám logikája szerint cselekszik, de ha egy keresztény teszi ugyanezt, akkor elárulja az evangéliumot.

John Eibner: Egyetértek Henri Bouladdal. A keresztényeknek Jézusra kell tekinteniük, ő az életmodellünk, és őt kell utánoznunk. Ha nem élünk szeretetben, akkor rövidesen elbukunk, távol kerülünk a mintaképpünktől, Jézustól. A muzulmánok számára Mohamed a modell. Mohamed dzsihádba, harcba kezdett. Háborút hirdetett a hitetlenek ellen. Karavánokat rabolt ki,

rabszolgaságba döntött embereket, ő a felelős zsidók tömegmészárlásáért. Több felesége is volt, köztük egy 9 éves kislány. Ha Mohamed a muzulmánok példaképe, akkor nagyon nehéz ezzel a modellel szembeszállni, szembemenni. Akik ezt mégis megteszik, ők azok, akik nem hűségesek az iszlámhoz. Ez az alapvető különbség a kereszténység és az iszlám között. Sajnos manapság sok modern teológus igyekszik elhitetni azt, hogy a kereszténység és az iszlám egy; olyan sok a hasonlóság köztük, hogy alig van, ami elválaszt minket egymástól. Én csupán azt kérem a hallgatóinktól, nézzék meg, milyen életet élt Jézus. Vegyenek egy egyszerű könyvet, vagy a Koránt, ami leírja Mohamed életét. És nézzék meg a különbségeket. Kit jobb követni? Mi jobb a világnak: ha Jézust követi, vagy ha Mohamedet? Ez előtt a választás előtt állunk ma. ●

CSI – keresztény emberi jogi szervezet a vallásszabadságért, hitük miatt üldözöttekért, szenvedő gyerekekért, és katasztrófaáldozatokért. Alapította 1977-ben Hans J. Stückelberger lelkész.
Számlaszám: OTP Bank Rt – 11707024-20452708
Ügyvezető igazgató: Viz Péter CSI-Magyarország